

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/94/2022
Identifikačné číslo spisu:	8605205515
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Radoslav Svitana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8605205515.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Slovenská republika, v zastúpení Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, právne zastúpený JUDr. Irena Sopková, s.r.o., Dvořákovo nábrežie 7529/4E, 811 02 Bratislava, proti žalovaným: 1) I. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Y. XX; 2a) M. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. XXX, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Marta Maruniaková, s. r. o., Sovietskych hrdinov 200/33, 089 01 Svidník, IČO: 53 156 871; 2b) B. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. XXX; 2c) M. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. XXX; 3) B. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Y. XX; 4) M. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C.Í. XX, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 4C/186/2005, o dovolaní žalovanej 2a) proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 29. septembra 2020 č. k. 20Co/129/2018-417 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má proti žalovanej 2a) nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Svidník (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14.3.2018 č. k. 4C/186/2005-371 určil, že nehnuteľnosti, a to parcela č. 145/4 zastavaná plocha vo výmere 272 m², parcela č. 145/5 zastavaná plocha vo výmere 5 m², parcela č. 149/2 trvalý trávnatý porast vo výmere 5 m², parcela č. 151/8 trvalý trávny porast vo výmere 3311 m², parcela č. 151/9 trvalý trávnatý porast vo výmere 16651 m², parcela č. 152/5 lesný pozemok vo výmere 96126 m², parcela č. 153/3 vodná plocha vo výmere 3726 m², parcela č. 154/2 trvalý trávnatý porast vo výmere 204 m², parcela č. 154/3 trvalý trávnatý porast vo výmere 66 m², parcela č. 208/6 vodná plocha vo výmere 2049 m², parcela č. 210 vodná plocha vo výmere 1052 m², parcela č. 211 vodná plocha vo výmere 399 m², ktoré boli vytvorené z parcely č. 380/1 lesný pozemok vo výmere 125139 m², zapísanej na LV č. XXX k. ú. Y. tak, ako sú zakreslené na geometrickom pláne č. 28/2017 vyhotovenom dňa 27.4.2017, overenom dňa 12.5.2017 pod č. G1-104/17 Okresným úradom Svidník, katastrálny odbor, patria do výlučného vlastníctva Slovenskej republiky, správa Lesy SR, štátny podnik Banská Bystrica, a to v celosti. Trovy konania žalobcovi nepriznal.

1.1. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie okrem iného uviedol, že notár JUDr. Vladimír Čuchta osvedčením č. N 34/99, Nz 35/99 zo dňa 28.1.1999 osvedčil vlastnícke právo k nehnuteľnosti mpč. 380/1 les vo výmere 93 512 m², zapísanej v zápisnici č. 60 kat. úz. Y. v prospech neb. M. W., nar. X.X.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. Návrh na vydanie osvedčenia podal B. W. (pôvodne žalovaný 2), ktorý uviedol, že predmetnú nehnuteľnosť v roku 1926 odkúpil jeho starý otec B. W. od pôvodného vlastníka J. K.. Súd uviedol, že z vykonaných dôkazov nie je možné vyvodiť záver, že by B. W. s manželkou v roku 1926 odkúpil od J. K. celú nehnuteľnosť zapísanú v pozemnoknižnej vložke č. 1 ako mpč. pôvodne 380 a od roku 1927 pravdepodobne ako 380/1. Po tom, čo dňa 14.4.1926 uzavrel B. W. so J. K. kúpnu zmluvu na 4800 - 5000 štvorcových siah z nehnuteľnosti zapísanej vo vložke č. 1 ako mpč. č. 380, neodporučil dňa 28.4.1926 prídelový komisár Štátneho pozemkového úradu v Prešove schválenie tejto zmluvy, pretože parcela bola v pozemkovej knihe zapísaná ako les, pričom podľa tvrdenia B. W. časť kupovanej parcely o výmere 4800 štvorcových siah, t. j. 17280 m², resp. 3 katastrálne jutrá, bola už premenená na ornú pôdu. V dodatočnom schválení kúpnej zmluvy sa výslovne konštatuje, že výmera predávanej nehnuteľnosti je len 3 katastrálne jutrá a 200 štvorcových siah, t. j. 18000 m². B. W. aj vo svojej opätovne podávanej žiadosti zo dňa 1.3.1927 na schválenie kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 14.4.1926 zdôrazňuje, že kupuje len 3 katastrálne jutrá z parcely mpč. 380. Aj obec Y. v listine označenej ako obecné svedectvo zo dňa 7.4.1924, ale aj zo dňa 1.3.1927 potvrdila len odkúpenie 3 katastrálnych jutár z parcely mpč. 380.

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval, že nie je možné vyvodiť záver, že by v rokoch 1926 a 1927 B. W. s manželkou odkúpili od J. K. z parcely mpč. 380/1 väčšiu výmeru než 3 katastrálne jutrá a 200 štvorcových siah, t. j. 18 000 m². B. W. s manželkou teda nemohli teda v období rokov 1926 až 1934 byť dobromyseľní v tom, že došlo ku skutočnosti, na základe ktorej im vzniklo právo oprávnenej držby k uvedeným nehnuteľnostiam. Podľa vykonaného dokazovania B. W. s manželkou do takejto držby vôbec nevstúpili. Za takéhoto stavu nebol B. W. oprávnený darovať spornú časť parcely mpč. 380/1 svojmu synovi M. W.. Existencia takejto darovacej zmluvy nebola nijako preukázaná a je len tvrdením uvedeným v osvedčení o vydržaní robeným do notárskej zápisnice dňa 28.1.1999.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného 2), ktorý po podaní odvolania zomrel, rozsudkom z 29. septembra 2020 č. k. 20Co/129/2018-417 výrokom I. rozhodol, že pokračuje v konaní s právnymi nástupcami žalovaného 2), a to: M. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, ako žalovanou 2a); B. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, ako žalovaným 2b); M. W.U., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, ako žalovaným 2c); výrokom II. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k parcele č. 151/9 trvalý trávnatý porast o výmere 16 651 m² a vo výroku o trovách konania; výrokom III. nepriznal žiadnej strane náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení s odkazom na § 387 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) konštatoval, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a stotožňuje sa s jeho dôvodmi.

2.1. Odvolací súd uviedol, že z kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 14.4.1926 je zrejmé, že predmetom tejto zmluvy bola časť nehnuteľností zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. 1 ako parcela č. 380. Právny predchodca žalovaných neb. B. W. s manželkou odkúpil z tejto nehnuteľnosti podľa súhlasu obvodovej úradovne štátneho pozemkového úradu v Prešove zo dňa 12.9.1927 len výmeru 3 katastrálne jutrá a 200 štvorcových siah. Z druhej kúpnopredajnej zmluvy vyplýva, že právny predchodca žalovaných B. W. dňa 31.10.1934 odkúpil od J. K. parcely č. 380/3, 380/4, 380/5 vo výmere 2 katastrálnych jutrov a 1131 siah, ktoré boli oddelené od parcely č. 380/1. Po udelení súhlasu k tejto kúpnopredajnej zmluve Ministerstvom poľnohospodárstva rozhodol Okresný súd v Giraltovciach dňa 30.5.1938 o povolení zápisu v pozemnoknižnom protokole k. ú. Y. do zápisnice č. 39. Z pozemnoknižnej vložky č. 1 z pozemnoknižnej parcely pozmeneného čísla 380/1 boli odpísané do zápisnice č. 39 parcely č. 380/3, 380/4 a 380/5 pod novými číslami 132/1, 132/3 a 133, pričom aj v tomto prípade išlo len prevod dvoch katastrálnych jutár a 1131 štvorcových siah (15 591,6 m²). Týchto pozemkov sa však spor netýka. Parcely, ktoré nadobudli právni predchodcovia žalovaných na základe uvedených kúpnopredajných zmlúv a ktoré boli oddelené od pôvodnej parcely E-KN č. 380/1, nie sú súčasťou novovytvorenej parcely C-KN č. 151/9.

2.2. Ďalej odvolací súd konštatoval, že parcela č. 380/1 kat. úz. Y. bola zapísaná v pozemnoknižnej vložke č. 1, kde ako vlastník vystupoval veľkostatkár J. K., ktorý mal vo vlastníctve pôdu v celkovej výmere väčšej ako 250 ha a vzťahoval sa naňho zákon č. 215/1919 Sb. tzv. záborový zákon. Samotným

zabratím nehnuteľnosti podľa tohto zákona však nenastal právny prechod (nadobudnutie titulu) v prospech štátu. Záborom nadobudla Československá republika právo zabratý majetok prebrať a pridelovať, avšak o právnom prevode zabraného majetku v prospech štátu bolo možné hovoriť len vtedy, ak štát prejavil, že zabratý majetok skutočne preberá. V tomto spore bolo preukázané, že právny predchodca žalovaných nadobudol do vlastníctva len časť zabraného majetku. Zostávajúca časť ostala síce zabratá, ale ešte vo vlastníctve J. K.. Právny predchodca žalovaných B. W.Č. mal užívať sporné nehnuteľnosti od roku 1926. V roku 1941 ich mal darovať synovi M. W., ktorý tento les užíval až dovtedy, kým les nebol prevzatý do užívania štátnych lesov v roku 1959. Existencia darovacej zmluvy zostala však iba v rovine tvrdenia. Prídelovou listinou zo dňa 23.6.1959 štát pridelil zostávajúcu časť parcely mpč. 380/1 Československému štátu v správe Krajskej správy lesov Prešov - Solivar a odpísal zostatok tejto parcely do novej pozemkovej vložky č. 60.

2.3. Odvolací súd pripomenul, že podľa obyčajového práva platného na území Slovenska do 31. decembra 1950, vlastnícke právo k nehnuteľnosti nemohol vydržať ten, kto nebol dobromyseľný pri začiatku svojej držby. V konaní nebolo nad akúkoľvek pochybnosť preukázané splnenie podmienok pre vydržanie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. Ak by aj v danej veci išlo o spôsobilý predmet vydržania, spôsobilý subjekt vydržania a nepretržitosť držby počas zákonom ustanovenej doby, chýbala by tu oprávnená držba. Napokon, ak by bol B. W. presvedčený, že kúpil celú parcelu mpč. 380/1 ešte v roku 1926, nemal by dôvod na uzavretie kúpnej zmluvy na časť parcely mpč. 380/1 v roku 1934. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že B. W. už pri začiatku svojej držby nebol dobromyseľný, a teda vedel, že nehnuteľnosť nenadobudol. Jeho syn M. W. rovnako nemohol byť vzhľadom na všetky okolnosti dobromyseľný.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu, a to proti jeho výroku II., podala dovolanie žalovaná 2a) (ďalej aj „dovolateľka“). Navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ako dovolací dôvod uviedla, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP v spojení s § 431 CSP).

3.1. Dovolateľka uviedla, že odvolací súd neodôvodnil resp. nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie vo vzťahu k dôvodom odvolania, kde žalovaný 2) uvádzal, že svedkami bolo preukázané, že poľnohospodárske pozemky užíval právny predchodca žalovaných M. W.. Do užívania vstúpil bez pochybností, že pozemky, ktoré jeho otec obhospodaruje, mu patria. V prvostupňovom konaní žalovaní preukázali, že žalobca parcelu č. 151/9 neužíval, užíval iba lesné pozemky. Táto skutočnosť znižuje pochybnosť o dobromyseľnosti držby M. W., a to dáva možnosť použiť ustanovenie zákona o tom, že v pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená (§ 145 ods. 2 zákona č. 141/1950 Sb. a § 130 zákona č. 40/1964 Zb.). Krajský súd v Prešove vo svojom uznesení zo dňa 11.9.2012, ktorým zrušil rozsudok prvostupňového súdu v tejto veci uviedol, že čo sa týka parcely CKN 151/1 (teraz 151/9), vzhľadom na výpovede žalovaných a svedkýň o dlhodobom užívaní tejto parcely M. W. je potrebné vysporiadať sa s tým, či toto užívanie spĺňa podmienky držby a vydržania, sám teda vychádzajúc z vykonaných dôkazov vyslovil pochybnosť o podmienkach držby uvedenej parcely vzhľadom na dôkazy o dlhodobom užívaní tejto parcely M. W.Č.. Po preukázaní, že žalobca tieto pozemky nikdy neužíval, možno túto pochybnosť o oprávnenosti držby vykladať aj v prospech právneho predchodcu žalovaných a považovať držbu parcely 151/9 za oprávnenú. Súd dostatočne neodôvodnil, prečo v tomto prípade vo vzťahu k parcele č. 151/9 nie je možné použiť ustanovenia zákona, že v pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

4. Žalobca sa k dovolaniu žalovanej 2a) nevyjadril.

5. Žalovaný 2c) v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovanej 2a) uviedol, že sa k jej dovolaniu pripája, súhlasí s jeho dôvodmi. Má vedomosť, že jeho právni predchodcovia sporné pozemky držali ako svoje vlastníctvo. Minimálne čo sa týka parcely CKN 151/9 je rozhodnutie súdov podľa neho nesprávne. Bolo preukázané, že žalobca túto parcelu nikdy neužíval a svedkami bolo preukázané dlhodobé užívanie parcely M. W.. Súd dostatočne neodôvodnil, prečo v tomto prípade nepoužil ustanovenie zákona, podľa ktorého „v pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená“

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné a je potrebné ho odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

11. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a odvolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

12. V prvom rade je potrebné uviesť, že žalovaná 2a) v dovolaní nijako nespochybnila záver súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu vo vzťahu k B. W. s manželkou, konkrétne záver, že títo právni predchodcovia žalovaných nemohli byť dobromyseľní vo vzťahu k držbe žalovaných nehnuteľností (z ktorých predmetom odvolacieho a odvolacieho konania zostala len geometrickým plánom novovytvorená parcela č. 151/9). Dovolateľka v dovolaní namietala výlučne nevysporiadanie sa s jej argumentáciou (resp. s argumentáciou pôvodného žalovaného 2) vo vzťahu k synovi B. W., M. W., najmä vo väzbe na ustanovenia § 145 ods. 2 zákona č. 141/1950 Sb. (tzv. stredného Občianskeho zákonníka) a § 130 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, podľa ktorých sa v pochybnostiach predpokladá, že držba je oprávnená.

13. Vo vzťahu k M. W. súd prvej inštancie konštatoval, že existencia darovacej zmluvy, ktorou mal údajne v roku 1941 B. W. darovať predmetné nehnuteľnosti M. W., nebola nijako preukázaná a je len tvrdením uvedeným v osvedčení o vydržaní z 28.1.1999. Odvolací súd sa s týmto záverom stotožnil

(pričom podľa § 387 ods. 2 CSP odkázal na dôvody rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré považoval za správne), taktiež konštatoval, že existencia darovacej zmluvy zostala iba v rovine tvrdenia a dodal, že M. W. rovnako (rovnako ako B. W. - pozn. dovolacieho súdu) nemohol byť vzhľadom na všetky okolnosti dobromyseľný. Ani záver o nepreukázaní existencie darovacej zmluvy dovolateľka v dovolaní nespochybnila (resp. netvrdila nelogickosť alebo inú nesprávnosť hodnotenia dôkazov, ktoré by bolo možné subsumovať pod dovolacie dôvody podľa § 420 písm. f/ CSP). Tvrdila len, že súdy sa dostatočne nevysporiadali s jej argumentáciou o dobromyseľnosti držby zo strany M. W..

14. Pri zisťovaní dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť pritom rozhodujúce, že nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie (porov. nález Ústavného súdu SR zo 14.11.2018 sp. zn. II. ÚS 484/2015). Dovolací súd tu poukazuje na to, že o dar musí ísť preukázateľne, nestačí teda tvrdenie o nadobudnutí nehnuteľnosti darovaním.

15. Dobromyseľnosť držby je objektívna kategória. Nestačí teda subjektívne presvedčenie držiteľa, že je vlastníkom veci, musia existovať objektívne skutočnosti, o ktoré môže držiteľ toto presvedčenie o dobromyseľnosti držby opierať. Vyvrátiteľná právna domnienka, že v pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená, má svoj význam predovšetkým v rámci procesného dokazovania, a to v tom zmysle, že v prípade pochybností je potrebné vychádzať z dobromyseľnosti držiteľa a dôkazné bremeno preniesť na toho, kto namieta voči oprávnenosti držby (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 25.5.2023 sp. zn. 7Cdo/302/2021). Predpokladom aplikácie tejto domnienky sú však „pochybnosti“, ktoré musia vyplývať z dokazovaním zisteného skutkového stavu. Inak povedané, toho, kto tvrdí, že on alebo jeho právny predchodca nadobudol vlastníctvo veci vydržaním, zaťažuje na začiatku dokazovania procesná povinnosť nielen tvrdiť, ale aj preukazovať skutočnosti, z ktorých vyvodzuje dobromyseľnosť svojej držby. Vyvrátiteľná domnienka dobromyseľnosti sa uplatní až vtedy, keď aj po vykonanom dokazovaní pretrváva stav neistoty o dôvodnosti presvedčenia držiteľa, že mu vec patrí, a je preto potrebné vychádzať z dobromyseľnosti jeho držby a dôkazné bremeno preniesť na toho, kto dobromyseľnosť držby spochybňuje.

16. Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že domnienka dobromyseľnosti držby nastupuje až vtedy, keď ten, kto tvrdí dobromyseľnú držbu (a na jej základe vydržanie) preukáže existenciu okolností, na základe ktorých sa mohol objektívne domnievať, že je vlastníkom predmetnej veci. Podstata tejto právnej domnienky je v tom, že preukázanie uvedených objektívnych okolností nemusí byť nepochybné v miere, aká sa vyžaduje pri dokazovaní iných skutočností v civilnom konaní. V tejto súvislosti dovolací súd pripúšťa nesprávnosť úvahy odvolacieho súdu, že „v konaní nebolo nad akúkoľvek pochybnosť preukázané splnenie podmienok pre vydržanie vlastníckeho práva“ (bod 23 odôvodnenia napadnutého rozsudku), avšak táto nesprávna úvaha nič nemení na skutočnosti, že dobromyseľnosť držby M. W. nebola zistená nielen „nad akúkoľvek pochybnosť“, ale vzhľadom na nepreukázanie existencie darovacej zmluvy nebola zistená ani v minimálnej miere, ktorá by viedla k „aktivácii“ domnienky dobromyseľnosti podľa § 145 ods. 2 zákona č. 141/1950 Sb. resp. § 130 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb.

17. Pokiaľ dovolateľka v dovolaní argumentuje tým, že bolo preukázané, že M. W. predmetné pozemky užíval a naopak žalobca ich neužíval, je potrebné zdôrazniť, že súd prvej inštancie ani odvolací súd nespochybňovali samotné užívanie pozemkov M. W. resp. predtým B. W. (aj keď rozsah a hranice takto užívaných pozemkov neboli celkom presne ustálené, čo však nebolo podstatné vzhľadom na právne posúdenie veci). Stredný Občiansky zákonník (zákon č. 141/1950 Sb.) však okrem 10 rokov trvajúcej nepretržitej držby (§ 116 ods. 1) vyžadoval dobromyseľnosť držiteľa v tom, že mu vec patrí (§ 145). Pre úplnosť je možné uviesť, že ani B. W. s manželkou ani M. W. nemohli predmetné nehnuteľnosti vydržať podľa uhorského obyčajového práva, platného na Slovensku do 31.12.1950, keďže toto právo stanovovalo 32-ročnú vydržacia dobu, teda ak by sa aj ujali držby v roku 1926, vydržacia doba by bola uplynulá až v čase účinnosti stredného Občianskeho zákonníka, preto sa vydržanie nemohlo spravovať uhorským obyčajovým právom, ale stredným Občianskym zákonníkom (porov. prechodné ustanovenia

stredného Občianskeho zákonníka, najmä § 562, § 566 a § 568).

18. Nad rámec nevyhnutného odôvodnenia dovolací súd dopĺňa, že aj keby sa M. W. ujal dobromyseľnej držby nehnuteľností na základe darovacej zmluvy v roku 1941 (t. j. aj keby bola preukázaná existencia takej darovacej zmluvy, na základe ktorej by mohla byť jeho držba považovaná za dobromyseľnú, čo v tomto prípade preukázané nebolo), vzhľadom na dovolaním nespochybný záver o nedobromyseľnosti držby B. W. by si M. W. nemohol započítať držbu B. W. ako svojho právneho predchodcu. Preto by mu vydržacia doba začala plynúť najskôr uzavretím tvrdenej darovacej zmluvy z roku 1941. V súlade s § 566 stredného Občianskeho zákonníka by vydržacia doba uplynula dňa 31.12.1960, avšak v tom čase už parcela 380/1 nebola spôsobilým predmetom vydržania, keďže bola pridelovou listinou z 23.6.1959 pridelená štátu, a teda stala sa súčasťou národného majetku v socialistickom vlastníctve (§ 100 a nasl. stredného Občianskeho zákonníka), ku ktorému nebolo možné nadobudnúť vlastníctvo vydržaním (§ 115 citovaného zákona).

19. Za vyššie uvedené, súdom prvej inštancie zisteného a dovolateľkou nespochybného skutkového stavu považoval dovolací súd konštatovanie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, že existencia darovacej zmluvy (medzi B. W. a M. W.Č.) nebola preukázaná a že preto M. W. nemohol byť vzhľadom na všetky okolnosti dobromyseľným držiteľom predmetných nehnuteľností, za síce stručné, ale dostatočné vysporiadanie sa s odvolacou námietkou pôvodného žalovaného 2) o užívaní predmetných pozemkov M. W. a o aplikácii zásady, že v pochybnostiach sa držba považuje za oprávnenú.

20. Dovolací súd teda nezistil v konaní odvolacieho súdu dovolateľkou namietané vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto dovolanie ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.